

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 3
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 532238
Fax: 0264 432303
E-mail: lett@lett.ubbcluj.ro

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Departamentul de Limba Maghiară și Lingvistică Generală
1.4 Domeniul de studii	Filologie
1.5 Ciclu de studii	Master
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Studii de lingvistică și literatură maghiară / master

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	LMM1202 Pragmatică							
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. Németh Boglárka							
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. univ. dr. Németh Boglárka							
2.4 Anul de studiu	1	2.5 Semestrul	2	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Conținut	DSIN
							Obligativitate	DI

3. Timpul total estimat (ore pe semestru/activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					60
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					46
Pregătire seminarii/laboratoare/proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități.....					0
3.7 Total ore studiu individual	140				
3.8 Total ore pe semestru	196				
3.9 Numărul de credite	8				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	• Cunoașterea noțiunilor de bază din domeniul lingvisticii.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	sală de curs, PC, videoproiector, boxe
5.2 de desfășurare a seminarului	sală de seminar, PC, videoproiector, boxe

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1.1 Definirea conceptelor, identificarea și exemplificarea limbajului specific lingvisticii generale; cunoașterea unor metode de analiză specifice studiului interdisciplinar al științelor umaniste.</p> <p>C1.4 Abordarea critică a ideilor și orientărilor teoretice în studiul literaturii precum și al lingvisticii.</p> <p>C1.5 Elaborarea unui discurs oral/scriș complex, bogat lexical și sintactic, articulat precis din punct de vedere logic, pe o temă de lingvistică generală.</p> <p>C2.2 Interpretarea relației dintre mesajul oral sau scris și contextul său, explicarea tehnicilor argumentative și de construcție a mesajului în limba maternă, cât și în limba română / modernă.</p> <p>C2.5 Organizarea unor dezbateri, construirea unui studiu de caz și argumentarea structurii acestuia.</p> <p>C3.1 Definirea și exemplificarea conceptelor, domeniilor și metodelor lingvistice de bază, a structurii și funcționării limbii materne în sincronie și diacronie.</p> <p>C3.2 Explicarea și interpretarea realității lingvistice contemporane. Explicarea principalelor linii de evoluție a limbii materne, a diferențelor dintre normă și uz.</p> <p>C3.3 Analiza sub aspect lingvistic a oricărui act de comunicare orală sau scrisă; utilizarea informației teoretice în aplicații practice (predarea limbii materne, monitorizarea și optimizarea comunicării verbale etc.).</p>
Competențe transversale	<p>CT1. Utilizarea componentelor domeniului limbi și literaturi în deplină concordanță cu etica profesională.</p> <p>CT2. Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice.</p> <p>CT3 Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională.</p>

7. Obiectivele disciplinei (conform grilei de competențe specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Studenții se vor familiariza cu bazele teoretice ale pragmaticii și cu principiile generale în cadrul cărora se interpretează fenomenele contextuale ale comunicării verbale în pragmatica contemporană.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea profundă și utilizarea următoarelor fenomene și teorii: relația dintre semantică și pragmatică, teoria actelor de vorbire, regulile și maximele conversaționale, implicaturi și presupoziii, argumentația manipulativă, politețea verbală, competența pragmatică.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Curs introductiv, prezentarea tematicii	Prelegere, dialog.	
2. Limbajul din punctul de vedere al pragmaticii. Începuturile pragmaticii lingvistice	Prelegere, metodă dialogică cu explicații și exemplificări	
3. Teoria actelor de vorbire I.	Prelegere, metodă dialogică cu explicații și exemplificări; analiză comună	
4. Teoria actelor de vorbire II.	Prelegere, metodă dialogică cu explicații și exemplificări; analiză comună	
5. Enunțurile în discurs. Implicaturi I.	Prelegere, metodă dialogică cu explicații și exemplificări; analiză comună	
6. Implicaturile conversaționale II.	Prelegere, metodă dialogică cu	

	explicații și exemplificări; analiză comună	
7. Teoria relevanței	Prelegere, metodă dialogică cu explicații și exemplificări; analiză comună	
8. Presupoziții. Conectori pragmatice	Prelegere, metodă dialogică cu explicații și exemplificări; analiză comună	
9. Teoriile politeții verbale I.	Prelegere, metodă dialogică cu explicații și exemplificări; analiză comună	
10. Teoriile politeții verbale II.	Prelegere, metodă dialogică cu explicații și exemplificări; analiză comună	
11. Competența pragmatică și deteriorarea ei. Pragmatica experimentală	Prelegere, metodă dialogică cu explicații și exemplificări; analiză comună	
12. Morfologia evaluativă și morfopragmatica	Prelegere, metodă dialogică cu explicații și exemplificări; analiză comună	
13. Exerciții: analiza pragmatică unor date lingvistice	Analiză comună, dezbateri	
14. Sumar, pregătire pentru examen	Prelegere, metodă dialogică cu explicații	
Bibliografie Reboul-Moeschler 2005. A pragmatika születése. In uő: <i>A társalgás cselei. Bevezetés a pragmatikába</i> . Budapest: Osiris, 27–47. Austin, J. L. 1990. Tettek ért szavak. Budapest: Akadémiai Kiadó. Searle, John R. 1975. Közvetett beszédaktusok. Pléh – Síklaki – Terestyéni (szerk.): <i>Nyelv – kommunikáció – cselekvés</i> . Budapest: Osiris, 62–81. Grice, H. P. 1988. A társalgás logikája. In: Pléh Cs. – Síklaki I. – Terestyéni T. (szerk.): <i>Nyelv, kommunikáció, cselekvés</i> I. Budapest, Tankönyvkiadó/Osiris, 213–228. Sperber – Wilson 2008. Kölcsönös tudás és relevancia a megértés elméletében. In Síklaki István (szerk.): <i>Szóbeli befolyásolás</i> II. Budapest: Typotex, 171–193. Brown & Levinson 2008 [1987]. Univerzálisak a nyelvhasználatban: az udvariasság jelenségei. In: Síklaki István (szerk.): <i>Szóbeli befolyásolás</i> II. Nyelv és szituáció. Budapest: Typotex, 37–118. Bándli Judit 2009. <i>Az egyet nem értés pragmatikája</i> [PhD-disszertáció]. Pécs: PT BTK, 43–57. Schirm Anita 2008. Partikula és/vagy diskurzusjelölő? In Keszler-Tátrai (szerk.): <i>Diskurzus a grammatikában – grammatika a diskurzusban</i> . Budapest: Tinta Kiadó, 304–311. Bencze M. Ildikó 2014. Kísérleti pragmatika. In Pléh–Lukács (szerk.): <i>Pszicholingvisztika 1—2.</i> , Akadémiai Kiadó, Budapest, 813–857. Győri Miklós 2014: Nyelv, kommunikáció és megismerés az autizmusban. In Pléh–Lukács (szerk.): <i>Pszicholingvisztika 1—2.</i> , Akadémiai Kiadó, Budapest, 1345–82. Németh T. Enikő 2006. Pragmatika. In: Kiefer Ferenc (szerk.) <i>Magyar nyelv</i> . Budapest: Akadémiai Kiadó, 222–261. Síklaki István (szerk.) 2008. <i>Szóbeli befolyásolás. II. Nyelv és szituáció</i> . Budapest: Typotex. Kiefer Ferenc & Németh Boglárka 2014. Evaluatív jelentésű képzők a magyar nyelvben. <i>Nyelvtudományi Közlemények</i> 110: 251–8. Kádár Edit & Németh Boglárka 2020. A nyelvtani közép fok atenuatív használata a magyarban. Egy jeles(*-ebb) évforduló tiszteletére. <i>Általános Nyelvészeti Tanulmányok</i> 32: 317–27.		
8.2 Seminar		Observații
1. Seminar introductiv, prezentarea tematicii	Prelegere, dialog.	
2. Film: Gervais, Ricky – Robinson, Matthew:	Prelegere, dialog.	

UNIVERSITATEA BABES-BOLYAI
BABES-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABES-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABES-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 3
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 532238
Fax: 0264 432303
E-mail: lett@lett.ubbcluj.ro

<i>The invention of lying, 2009.</i>		
3. Pragmatică aplicată I.	Prelegere din partea studenților, cu explicații din partea profesorului. Lucru în perechi, grupuri sau individual. Exemplificări și exerciții.	
4. Pragmatică aplicată II.	Prelegere din partea studenților, cu explicații din partea profesorului. Lucru în perechi, grupuri sau individual. Exemplificări și exerciții.	
5. Pragmatica rugămintelor	Prelegere din partea studenților, cu explicații din partea profesorului. Lucru în perechi, grupuri sau individual. Exemplificări și exerciții.	
6. Pragmatica refuzului	Prelegere din partea studenților, cu explicații din partea profesorului. Lucru în perechi, grupuri sau individual. Exemplificări și exerciții.	
7. Pragmatica actului de scuze; pragmatica modestității	Prelegere din partea studenților, cu explicații din partea profesorului. Lucru în perechi, grupuri sau individual. Exemplificări și exerciții.	
8. Manipulare și convingere	Prelegere din partea studenților, cu explicații din partea profesorului. Lucru în perechi, grupuri sau individual. Exemplificări și exerciții.	
9. Pragmatica ironiei	Prelegere din partea studenților, cu explicații din partea profesorului. Lucru în perechi, grupuri sau individual. Exemplificări și exerciții.	
10. Pragmatica dezacordului	Prelegere din partea studenților, cu explicații din partea profesorului. Lucru în perechi, grupuri sau individual. Exemplificări și exerciții.	
11. Pragmatica actelor nepoliticoase	Prelegere din partea studenților, cu explicații din partea profesorului. Lucru în perechi, grupuri sau individual. Exemplificări și exerciții.	
12. Umorul	Prelegere din partea studenților, cu explicații din partea profesorului. Lucru în perechi, grupuri sau individual.	

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 3
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 532238
Fax: 0264 432303

E-mail: lett@lett.ubbcluj.ro

	Exemplificări și exerciții.	
13. Lingvistica juduciară: aspecte pragmatice	Prelegere din partea studenților, cu explicații din partea profesorului. Lucru în perechi, grupuri sau individual. Exemplificări și exerciții.	
14. Sumar	Prelegere, dialog.	

Bibliografie

- Németh Erzsébet 2006. A nyilvános beszéd. In uő: *Közszereplés. A társadalmi szintű kommunikáció kézikönyve*. Budapest, Osiris, 114.
- Németh Erzsébet 2006. A meggyőzés lélektana. In uő: *Közszereplés. A társadalmi szintű kommunikáció kézikönyve*. Budapest, Osiris, 116–97.
- Tóth Loretta 2013. Hogyan szórakoztat az udvariatlanság? Az offenzív viselkedés megjelenése a Magyar Televízió kvízműsoraiban. *Médiakutató* 13/1: 4–17. On-line: http://www.mediakutato.hu/cikk/2013_01_tavasz/01_offenziv_viselkedes_magyar_tv_kvizmusoraiban.pdf
- Tóth Loretta 2015. Prozódia és udvariatlanság az „X faktor” interakcióiban. *Médiakutató* 15/4: 51–64. On-line: <http://docplayer.hu/6351093-Prozodia-es-udvariatlansag-az-x-faktor-interakcioiban.html>
- Komlósi Boglárka 2014. *Az ironikus hozzáállás: A verbális ironia szociokognitív modellje pragmatikai perspektívából* (doktori értekezés). Szeged: SZTE BTK.
- Árvay Anett 2003. A manipuláció és a meggyőzés pragmatikája a magyar reklámszövegekben. *Általános Nyelvészeti Tanulmányok* 11–35.
- Bárházi Eszter 2008. Manipuláció, valamint manipulációra alkalmas nyelvhasználati eszközök sajtóreklámokban. *Magyar Nyelv* 104/4: 443–463. On-line: <http://www.c3.hu/~magyarnyelv/08-4/barthazi.pdf>
- Dyer, William 2008. A reklám nyelve. In: Síklaki István (szerk.) *Szóbeli befolyásolás. II. Nyelv és szituáció*. Typotex, Bp. 287–300.
- Géró Györgyi 2016. A magyar vicc és határvidéke. In Boda-Ujlaky et al. (szerk.): *A humor nagytón keresztül*. Budapest, Tinta Könyvkiadó, 23–32.
- Schirm Anita 2016. Az alakzatok mint a nyelvi humor eszközei a stand-up comedyben. In Boda-Ujlaky et al. (szerk.): *A humor nagytón keresztül*. Budapest, Tinta Könyvkiadó, 33–41.
- Tamás Ildikó 2016. „Tallót subál, polyót vet” – A halandzsza mint nyelvi humor. In Boda-Ujlaky et al. (szerk.): *A humor nagytón keresztül*. Budapest, Tinta Könyvkiadó, 42–50.
- Séra László – Boda-Ujlaky Judit 2016. A humor szerepe a társadalmi tiltakozásokban. In Boda-Ujlaky et al. (szerk.): *A humor nagytón keresztül*. Budapest, Tinta Könyvkiadó, 96–111.
- Bándli Judit 2009. *Az egyet nem értés pragmatikája* (doktori értekezés). Pécs: PT BTK.
- Lerch Ágnes 2003. A preferenciarendszer a verbális konfliktusban. *Általános Nyelvészeti Tanulmányok* 20: 129–61.
- Szili Katalin 2004. A feldolgozás módszereinek kialakulása. In uő: *Tetté vált szavak. A beszédaktusok elmélete és gyakorlata*. Budapest, Tinta Könyvkiadó, 97–100.
- Szili Katalin 2004. A kérdés pragmatikája a magyar nyelvben. In uő: *Tetté vált szavak. A beszédaktusok elmélete és gyakorlata*. Budapest, Tinta Könyvkiadó, 103–120.
- Maróti Orsolya 2013. *Ajánlatok elutasításának vizsgálata természetes adatgyűjtési módszerekkel* (doktori értekezés). Pécs: PT BTK.
- Szili Katalin 2004. Hogyan is mondunk nemet magyarul? In uő: *Tetté vált szavak. A beszédaktusok elmélete és gyakorlata*. Budapest, Tinta Könyvkiadó, 120–37.
- Szili Katalin 2004. *Elnézést, bocsánat, bocs... (A bocsánatkérés pragmatikája a magyar nyelvben)*. In uő: *Tetté vált szavak. A beszédaktusok elmélete és gyakorlata*. Budapest, Tinta Könyvkiadó, 137–56.
- Szili Katalin 2004. A bókra adott válasz pragmatikája (Adalékok a szerénység nyelvi megnyilvánulásához a magyar nyelvben). In uő: *Tetté vált szavak. A beszédaktusok elmélete és gyakorlata*. Budapest, Tinta Könyvkiadó, 156–74.
- Małgorzata Suszczyńska 2003. A jóvátevés beszédaktusai a magyarban. *Általános Nyelvészeti Tanulmányok* 20: 255–94.
- Ürmösné Simon Gabriella 2019. *Miben segítik a nyelvi ujjnyomok a nyomozást? Magyar Rendészet* 19/1: 65–75. Web: http://real.mtak.hu/103232/1/MR_2019_1_4_Urmosne_Simon.pdf
- Ránki Sára 2011. A kriminalisztikai szövegnyelvészet hazai kutatástörténete 1960-tól 1990-ig. *E-nyelv magazin* 3. Web: <http://e-nyelvmagazin.hu/2011/08/31/a-kriminalisztikai-szovegnyelveszet-hazai-kutastortenete-1960-tol-1990-ig/>
- Hugyecz Enikő Henriett 2011. Ki a szerző? – Avagy hogyan profiloznak a laikusok? *E-nyelv magazin* 3. Web: <http://e-nyelvmagazin.hu/2011/08/31/ki-a-szerzo-%E2%80%93-avagy-hogyan-profiloznak-a-laikusok/>
- Ránki Sára 2019. *Nyelvi profilozás az interneten* [előadás]. Web: https://www.youtube.com/watch?v=vCfcO4dumaQ&t=6s&ab_channel=Nemzetk%C3%B6ziGyermekment%C5%91Szolg%C3%A1lat
- Coulthard, Malcolm & Johnson, Alison 2007. The work of the forensic linguist; The linguist as expert witness. In uő: *An Introduction to Forensic Linguistics*. London / New York, 121–43; 200–15. Web: http://pasca.uns.ac.id/s3linguistik/wp-content/uploads/sites/44/2016/10/Malcolm_Coulthard_Alison_Johnson.pdf

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

În conformitate cu standardele ARACIS, departamentul are o colaborare continuă cu reprezentanții mediului socio-economic și profesional, mai ales cu Inspectoratul Școlar Județean.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Explicații logice și coerente, utilizarea corectă a conceptelor.	Examen scris	50%
	Cunoașterea fenomenelor prezentate.		
	Exemplificarea corectă a fenomenelor pragmatice prezentate, folosirea corectă a exemplelor lingvistice.		
10.5 Seminar	Structura, conținutul și prezentarea unor prelegeri în cadrul seminariilor, participarea activă la dezbateri.	Prelegere și organizarea unor dezbateri profesionale.	50%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> Cunoașterea principalelor concepte instrumentale ale domeniului pragmaticii, recunoașterea și definirea lor corectă, și folosirea lor adecvată în analizele materialelor specifice domeniului. Prelegere interesantă, coerentă. Includerea colegilor în activitățile din cadrul seminariilor. Prezență la cel puțin 10 seminarii.			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
14.03.2023.		
Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament	
24.03.2023.		
Data avizării la Decanat	Semnătura Prodecanului responsabil	Ștampila facultății
30.04.2023		